

Atezolizumab en Bevacizumab

Interne Geneeskunde

Inleiding

Deze behandeling bestaat uit 1 soort doelgerichte therapie (bevacizumab) en uit 1 soort immunotherapie (atezolizumab). In deze folder vind u meer informatie over deze behandeling.

Bevacizumab

Bevacizumab is een monoklonaal antilichaam. Dit is een vorm van doelgerichte therapie (targeted therapy). Bevacizumab is een antilichaam (een type eiwit) dat zich kan binden aan de vasculaire endotheliale groeifactor (VEGF). VEGF is een eiwit dat in het bloed circuleert en verantwoordelijk is voor de groei van de bloedvaten. Door zich aan VEGF te hechten, belemmert bevacizumab de werking hiervan. De kankercellen kunnen daarom geen eigen bloedvaten meer aanmaken en krijgen geen zuurstof en voedingsstoffen meer. Hierdoor kan de groei van tumoren worden vertraagd.

Atezolizumab

Atezolizumab valt onder de immunotherapie. Immunotherapie kan het afweersysteem versterken en activeren, zodat kankercellen aangevallen worden. Immunotherapie kan ook invloed hebben op gezonde cellen, niet-kankercellen. Omdat het invloed heeft op het afweersysteem kan het afweersysteem ook normale organen en weefsels aanvallen. Hierdoor kunnen matige tot ernstige bijwerkingen optreden, dit worden immuun gerelateerde bijwerkingen genoemd. Deze bijwerkingen kunnen plaatsvinden op elk moment gedurende de behandeling of zelfs nadat de behandeling al is gestopt (zie verder).

De behandeling

Medicijnen	Dag		Wijze van toediening
	1	2 t/m 21	
Atezolizumab	WEL	niet	Infuus 60 min (1 ^e keer) Daarna in 30 min
Bevacizumab	WEL	niet	Infuus 30 min Na de 1 ^e toediening een observatie tijd van 30 min

De kuur wordt 3 wekelijks toegediend. Op de dag van de kuur wordt u gebeld of gezien door de verpleegkundig specialist of de arts om te horen hoe het met u gaat en om de kuur te bestellen.

Combinatie met andere geneesmiddelen

Voordat u met de behandeling begint, dient uw behandelend arts op de hoogte te zijn van alle andere geneesmiddelen die u gebruikt of onlangs heeft gebruikt. (ook supplementen of alternatieve middelen die niet voorgeschreven zijn door een arts). Dit is van buitengewoon belang, omdat het innemen van meer dan één geneesmiddel tegelijk een versterkend of verzwakkend effect kan hebben op de werking van atezolizumab en bevacizumab.

Hygiënische voorzorgsmaatregelen tijdens de behandeling

Atezolizumab en bevacizumab vallen niet onder de chemotherapie, derhalve hoeven er geen maatregelen te worden getroffen in de thuissituatie.

Hoe wordt het toegediend?

Atezolizumab en bevacizumab worden toegediend via een infuus in de arm. Dit gebeurt op de dagbehandeling Enschede E21. De eerste cyclus duurt ongeveer 3 uur en vanaf cyclus 2 ongeveer 1,5 uur.

De dag vóór de kuur

Op de dag vóór de kuur laat u **voor 10.30 uur** bij het laboratorium van het ziekenhuis bloed afnemen. Tevens moet u **urine inleveren**. Materiaal voor afname van urine ontvangt u van de oncologieverpleegkundige van de dagbehandeling. Betreft het een kuur op maandag dan zal dit op vrijdag plaatsvinden. De arts of verpleegkundig specialist beoordeelt aan de hand van de bloeduitslagen of u een kuur kunt ontvangen. Zijn de bloedwaarden niet goed genoeg om de kuur te kunnen ontvangen, dan wordt u tussen 15.00 en 17.00 uur gebeld door de verpleegkundig specialist.

Bij bepaalde prikposten is het mogelijk om bloed af te laten nemen voor de kuur:

- Prikpost Wiedenbroek Haaksbergen vóór 10.00 uur.
- Afnamelaboratorium Medisch Spectrum Locatie Oldenzaal vóór 08.30 uur.
- Prikpost Losser Oldenhove vóór 08.30 uur.
- Prikposten Enschede vóór 11.00 uur.
- Prikpost Glanerbrug gezondheidscentrum vóór 8.45 uur.
- Alle overige prikposten géén afname mogelijk.

Wat zijn de bijwerkingen?

BEVACIZUMAB

Hier volgt een opsomming van de meest voorkomende bijwerkingen en adviezen wat te doen als deze optreden.

- De eerste toediening kan gepaard gaan met koorts, rillingen, griepsymptomen. Geef aan indien u deze klachten bemerkt. De verpleegkundige kan u helpen om deze klachten weer te verminderen.
- Hoge bloeddruk (hypertensie)
Hoge bloeddruk is een veelvoorkomende bijwerking. Hoofdpijn of duizelingen kunnen eventueel wijzen op bloeddrukproblemen. Om die reden wordt tijdens de toediening van bevacizumab de bloeddruk gecontroleerd.
- Eiwit in de urine (proteïnurie)
Eiwitverlies in de urine kan wijzen op beginnende nierproblemen. Voor elke gift met bevacizumab moet u, naast bloedprikken, ook urine inleveren. Wanneer er eiwit in de urine aanwezig is, krijgt u van de verpleegkundige of arts te horen wat het vervolg hierop is.
- Risico's op bloedingen, trombose of embolie (vormen van bloedstolsels)
Door de remmende werking van bevacizumab op de bloedvatvorming is er een licht verhoogd risico op bloedingen of trombose. Bevacizumab kan niet worden toegediend wanneer u een operatie of een kleine ingreep dient te ondergaan. Als dit toch noodzakelijk is moet er altijd overleg plaatsvinden met u arts. Bij tekenen van onbedoeld bloedverlies neemt u contact op met het ziekenhuis.
- Slechte wondgenezing.
Bevacizumab kan de wondgenezing na een operatie vertragen. Bij ontstekingen in de buik is er een risico op het ontwikkelen van een perforatie (gaatje in darmwand) of fistelvorming. Bij plotseling hevige buikpijn is het raadzaam contact op te nemen met het ziekenhuis.

ATEZOLIZUMAB

Als het immuunsysteem te overactief wordt, kunnen er in het lichaam ontstekingsreacties ontstaan. Dit kan zich uiten in:

- Urineweginfectie
- Misselijkheid/braken
- Huiduitslag/jeuk
- Gewrichts-, rug-, skeletspierpijn.
- Vermoeidheid: bij extreme vermoeidheid contact opnemen.
- Ernstige bijwerkingen kunnen zijn: leverfalen, nierfalen, ernstige huiduitslag, darmontsteking (waterdunne diarree meer dan 4 keer per dag of gecombineerd met buikkramp), longontsteking (hoesten/benauwdheid), slechter gaan zien, tintelingen of doof gevoel in armen of benen, alveesklierontsteking, schildklierfunctiestoornissen, hoofdpijn (kan wijzen op een ontsteking van de hypofyse), zie verder.

Hoe lang duurt een behandeling?

De duur kan variëren, afhankelijk van uw gezondheid en afhankelijk van hoe u reageert op de behandeling. Uw behandelend arts bepaalt in samenspraak met u de duur van de behandeling.

Wat mag ik wel en niet doen?

Als u last hebt van slaperigheid, spierzwakte of extreme vermoeidheid kan dit de rijvaardigheid beïnvloeden. Rijdt geen auto indien u hier last van hebt.

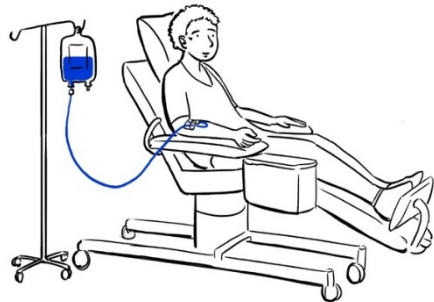
Werken tijdens en na behandeling

Aan het werk blijven of het werk weer oppakken na een periode van afwezigheid kan ten goede komen aan uw welbevinden en herstel. Werk kan, naast een inkomen, afleiding en houvast bieden. De mate waarin mensen wel of niet kunnen werken tijdens en na de behandeling is afhankelijk van verschillende factoren. Indien uw ziekte, de bijwerkingen van de behandeling, en de soort werkzaamheden die u doet het toelaten, raden wij u aan om (voor een deel) aan het werk te blijven tijdens de behandeling. Hiervoor zijn geen algemene adviezen te geven.

Er zijn wel algemene tips en adviezen over het onderhouden van contact met uw werkgever, overleg met uw bedrijfsarts, en wetgeving. Deze informatie kunt u bijvoorbeeld vinden op de website www.kanker.nl en kankerenwerk.nl.

Atezolizumab (immuuntherapie)

Informatie over behandeling met immuuntherapie

U wordt binnenkort met immuuntherapie behandeld. Waarschijnlijk heeft u in het ziekenhuis een filmpje gezien over immuuntherapie, hoe immuuntherapie werkt en welke bijwerkingen kunnen optreden. Wilt u het filmpje nog een keer zien?

Kijk op: <https://youtu.be/Tl0sy73uoYI>

Immuuntherapie

Immuuntherapie is een behandeling met medicijnen die ervoor zorgt dat uw eigen immuun-systeem actiever gaat werken. Uw immuunsysteem kan zo de kankercellen beter herkennen en vernietigen. Net als andere medicijnen, heeft immuuntherapie soms bijwerkingen. Omdat de immuuntherapie zich in het hele lichaam verspreidt, kan het in uw hele lichaam bijwerkingen veroorzaken.

Mogelijke bijwerkingen

1) Toilet:
buikpijn, diarree, dunne of slijmerige ontlasting, bloed bij de ontlasting

Urine:
vaker of juist minder vaak plassen. Veranderde kleur van de urine

2) Ademhaling:
keelpijn, hoesten of moeite met ademen

3) Huid:
jeuk, roodheid of blaasjes of schilfers op de huid

4) Gewicht:
verandering in uw gewicht

5) Fitheid:
vermoeidheid of suf voelen

6) Eetlust/drinken:
verminderde eetlust, misselijkheid, veel dorst

7) Hart:
hartkloppingen, pijn op de borst

8) Ogen:
slechter zicht, wazig of dubbel zien, geel kleurend oogwit, rode pijnlijke ogen

9) Koorts:
hoge temperatuur (boven 38.5 graden Celsius)

10) Pijn:
spier-/gewrichtspijn, spierzwakte of stijfheid, buikpijn, hoofdpijn

11) Gevoel:
depressie, prikkelbaarheid, ernstige vermoeidheid

Informatie over behandeling met immuuntherapie

U kunt ook andere klachten ervaren. Het is belangrijk dat u uw bijwerkingen bij uw verpleegkundige of behandelend arts van het ziekenhuis meldt. Door op tijd uw behandelaar te raadplegen kan voorkomen worden dat uw bijwerking erger wordt. En dat de behandeling vroegtijdig moet stoppen vanwege de bijwerkingen.

Bij immuuntherapie hoeft u geen bijzondere maatregelen te nemen wat betreft hygiëne. U kunt gewoon hetzelfde toilet blijven gebruiken als uw gezinsleden, uw (klein)kinderen knuffelen of met uw partner vrijen.

Het is wel belangrijk dat een zwangerschap voorkomen wordt i.v.m. mogelijke schade aan het ongeboren kind. Gebruik zo nodig voorbehoedsmiddelen tot vijf maanden na de laatste toediening.

Belkaart Medisch Spectrum Twente bij behandeling met immuuntherapie	
Niet-spoedeisende klachten	Ernstige en spoedeisende klachten
<i>Neem contact op met de verpleegkundig specialist tijdens kantooruren of meld dit bij het volgende polibezoek</i>	<i>Neem direct contact op met het ziekenhuis</i>
Temperatuurverhoging van 38.0-38.4°C	Temperatuurverhoging van 38.5°C of hoger en/of koude rillingen
Pijn in de mond, waardoor u problemen of pijn heeft bij het slikken	Verwardheid, sufheid.
Pijnlijke of branderige ogen	Hangend ooglid, doof gevoel, zwakke spieren, verlamming, tinteling of brandend gevoel in armen en/of benen.
Blauwe plekken zonder dat u zich heeft gestoten	Achteruitgang van zicht, wazig zien, dubbelzien.
Langer dan 3 dagen geen ontlasting	Een bloedneus die langer dan 5 minuten duurt, terugkerende bloedneuzen of aanhoudend bloeden van een wondje
U kunt minder dan 1 liter per dag drinken.	Bloed in de urine of zeer hevige menstruatie Bloed in de ontlasting of zwarte ontlasting
Pijn bij het plassen en/of erg donkere urine	Plotselinge kortademigheid of pijn bij de ademhaling
	U bent langer dan 24u misselijk of u braakt en kunt daardoor geen drinken binnenhouden
	Vaker dan 4x per dag diarree en dit duurt langer dan 24u

Vragen stelt u in principe tijdens het bezoek aan de arts of bij het bezoek aan de dagbehandeling.

Indien uw vraag niet kan wachten tot dit volgende bezoek belt u:

Telefoonnummers

Tijdens kantoortijden (maandag t/m vrijdag van 8:30-16.30u)

Verpleegkundig specialisten: Brigitte Heck en Elvera Meussen.

Secretariaat interne geneeskunde: **053-4872440**

Buiten kantoortijden, alleen bij spoedeisende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende werkdag:

MST centrale: **053-4872000**

Vragen naar de dienstdoende internist.